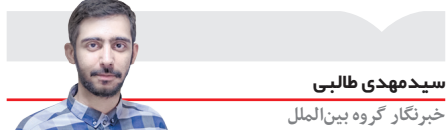

کشورهای اروپایی با چه هدفی به مقدسات مسلمانان توهین می‌کنند؟

رادیکالیسم برای مهندسی ترکیب مهاجران

سید مهدی طالبی

خبرنگار گروه بین‌الملل

موسسه آمریکایی بروکینگز ۳ سال پیش در پژوهشی به قلم «دانیل لی تامسون» و «اقبال به حزب راست افراطی» دموکرات‌های سوئد را متاثر از «اسلام» و به‌ویژه «مهاجرت» مسلمانان به سوئد دانسته بود. با وجود نیاز سوئد به مهاجران برای سرعت گرفتن رشد اقتصادی در این کشور اما احزاب دست راستی همچون دموکرات‌های سوئد، از مخالفان سرسخت پذیرش مهاجران و به‌ویژه مسلمانان در این کشور هستند. در سال ۲۰۱۵، سوئد با جمعیت کمی بیش از ۱۰ میلیون نفر، بیش از ۱۶۲ هزار پناهنجو را از کشورهای سوریه، عراق و افغانستان پذیرفت. پژوهشگر موسسه بروکینگز با استناد به آمارها می‌گوید که سوئد ۶ میلیارد یورو یا ۱٫۳۵ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را برای همین ۱۶۲ هزار پناهنجو عمدتاً مسلمان هزینه کرده است. رشد اسلامگرایی در سوئد و نگرانی از افزایش مهاجرت به این کشور و فشار بر سیستم رفاهی آن، منجر به قدرت گرفتن احزاب دست راستی و تلاش برای اسلام‌ستیزی بیشتر در این کشور شده است. به نوشته بروکینگز، در سال‌های اخیر سوئد شاهد جریان اصلی افراط‌گرایی است که در مورد مسلمانان به گونه‌ای صحبت می‌کنند که دو دهه پیش همین صحبت‌ها «افراطی» تلقی می‌شد. کارشناسان می‌گویند مهاجرت باعث افزایش پوپولیسم جناح راست شده است و حتی احزاب جریان اصلی نیز به اتخاذ مواضع سختگیرانه‌تری در قبال مهاجران روی آورده‌اند. در سوئد، حزب راست افراطی دموکرات سوئد که نخستین بار در سال ۲۰۱۰ توانست با ۲۰ کرسی وارد پارلمان شود، سومین حزب بزرگ سوئد است. این حزب خواهان خروج بسیاری از کسانی است که در سال‌های اخیر در سوئد پناهندگی گرفته‌اند و گسترش اسلام را «بزرگ‌ترین تهدید» این کشور خوانده است. این حزب در این سال‌ها، به‌طور موثر روایتی را شکل داده است که موج مهاجران عمدتاً مسلمان را به افزایش جنایات خشونت‌آمیز و فشارها بر سیستم رفاهی سوئد مرتبط می‌کند. این البته محدود به موج مهاجرت در سال ۲۰۱۵ نیست. دموکرات‌های سوئد مدت‌ها قبل از سال ۲۰۱۵، پایه‌های یک روایت ضداسلامی متمرکزتر را فراهم کرده بودند و اسلام را به‌عنوان دشمن شماره یک عمومی معرفی می‌کردند. «جیمی آکسون» رهبر این حزب در سال ۲۰۰۹ ادعا کرد: «به‌عنوان یک دموکرات سوئد، من این [اسلام و مسلمانان در سوئد] را بزرگ‌ترین تهدید خارجی خود از زمان جنگ جهانی دوم می‌بینم.» او ادعا کرد «نمایندگان برجسته جامعه مسلمانان خواستار اجرای قوانین شریعت در سوئد خواهند بود.» براساس نظرسنجی مرکز تحقیقات پیو، ۵۹ درصد از سوئدی‌هایی که نظر مثبتی نسبت به دموکرات‌های سوئد دارند، نظر نامطلوبی را نسبت به مسلمانان در کشورشان ابراز می‌کنند. در مقابل کسانی که دیدگاه منفی نسبت به دموکرات‌های سوئد دارند، تنها ۱۷ درصد مسلمانان را معرفی می‌بینند. در سال ۲۰۱۵، ۷۰ درصد از سوئدی‌ها نگرش مطلوبی نسبت به مهاجرت داشتند، با این حال، پدیبینی بیشتر دموکرات‌های سوئدی نسبت به مهاجرت، آن را به‌عنوان یک موضوع سیاسی مهم و فزاینده معرفی کرده است. گسترش دیدگاه‌های مبتنی بر ملی‌گرایی پوپولیستی و ضد مهاجرت، منجر به تهدید تلقی کردن مسلمانان و اسلام در سوئد شده است. حداقل سومین حزب قدرتمند پارلمان به‌شدت به این دیدگاه‌های اسلام‌ستیزانه معتقد است و همین هم عامل رشد اقدامات هتاکانه در این کشور نسبت به مقدسات مسلمانان شده است. در این گزارش به بررسی جزئی‌تری شد و تداوم اقدامات هتاکانه علیه مقدسات مسلمانان پرداخته ایم.

چرا سوئد راه را برای هتاکان باز می‌گذارد؟

دولت سوئد براساس اهداف جمعی غرب و همچنین اهداف مشخص داخلی دست به اقدامات ضداسلامی متعددی از جمله توهین به مقدسات زده است. در این نوشته تلاش شده این اهداف مورد شناسایی و تشریح قرار گیرند. باید توجه داشت هرکدام از این اهداف به صورت جداگانه در نظر طراحان نبوده، بلکه برخی از اهداف به دلیل قرار گرفتن در کنار دیگر هدف‌ها، به‌صرفه شده‌اند.

محافظه‌کاری فرهنگی

نزدیک‌ترین فاصله سرزمین‌های اسلامی با اسپانیا ۴۰ کیلومتر و با ایتالیا نزدیک به ۳۰۰ کیلومتر است اما این فاصله با سوئد به ۲۵۰۰ کیلومتر می‌رسد که بین ۱۰ تا ۶۰ برابر بیشتر از نواحی جنوبی قاره اروپاست. به همین دلیل از لحاظ تاریخی ارتباطات مسلمانان با ساکنان سوئد، دیرتر شکل گرفت و در سطوح محدود تجاری باقی مانده بود. درحالی که مسلمانان با تصرف شبه‌جزیره ایبری (شامل اسپانیا و پرتغال)، نواحی جنوبی ایتالیا و حتی پیشروی تا مرکز فرانسه موفق شدند بر بخشی از اروپا حکومت کرده و سطوح تماس خود با مردم قاره سبز را افزایش دهند، با وایکینگ‌ها-اجداد سوئدی‌ها-تنها ارتباط تجاری اندکی داشتند.

سوئدی‌ها همانند اسپانیایی‌ها و پرتغالی‌ها سابقه درگیری با مسلمانان را ندارند تا برمبنای کینه‌جویی با آنها تقابل کنند اما دوری جغرافیایی باعث شده تا سوئدی‌ها شناخت اندک و کم‌عمق‌تری از مسلمانان داشته و نسبت به ارتباطات و پذیرش آنان محافظه‌کاری بیشتری از خود نشان دهند.

تلاش برای کاستن از شدت مهاجرت

در سال ۲۰۲۲ جمعیت سوئد ۱۰ میلیون و ۵۲۰ هزار نفر بوده که ۷ میلیون و ۶۹۴ هزار نفر از آنها سوئدی هستند. از

نشست فوق‌العاده سازمان همکاری اسلامی درباره قرآن‌سوزی در سوئد

سازمان همکاری اسلامی روز یکشنبه نشست فوق‌العاده‌ای را در شهر جدّه برای بررسی حادثه سوزاندن یک نسخه از قرآن کریم در سوئد برگزار کرد. به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه خبری المیادین، حسین ابراهیم طه، دبیرکل سازمان همکاری اسلامی در این نشست تاکید کرد: «ما بر لزوم اعمال قوانین بین‌المللی برای منع تنفر مذهبی و توهین به مقدسات تأکید می‌کنیم.» وی افزود: «هتک حرمت قرآن و توهین به پیامبر (ص)، یک اتفاق معمول اسلام‌هراسی نیست.» دبیرکل سازمان همکاری اسلامی از کشورهای عضو این سازمان خواست موضع واحدی اتخاذ کنند و اقدامات جمعی برای جلوگیری از تکرار حوادث هتک حرمت قرآن کریم و توهین به پیامبر اسلام (ص) انجام دهند. حسین ابراهیم طه افزود: «این اقدامات افراطی و نفرت‌انگیز که با حمایت

و مجوز مقامات کشوری به ظاهر متمدن انجام می‌شود، متأسفانه در عملی آشکار، اسلام را مورد هدف قرار داده و احساسات میلیون‌ها مسلمان در سراسر جهان را برانگیخته است.» وی گفت: «این چهارمین بار متوالی است که چنین اتفاقی در یک کشور، تحت شعار جعلی آزادی بیان و عقیده رخ می‌دهد.» ابراهیم طه ادامه داد: «این اقدام با مواد ۱۹ و ۲۰ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی در تعارض بوده و مغایر با برنامه اقدام مورد توافق بین‌المللی، مطابق با قطعنامه شورای حقوق بشر است که با تحریک به نفرت‌افکنی و تبعیض بر اساس مذهب یا اعتقاد مبارزه می‌کند.» این نشست بنا به خواست عربستان که ریاست دوره‌ای سازمان همکاری اسلامی را بر عهده دارد، برگزار شد.

باشند؛ از این رو براساس طراحی حکومت سوئد باید کسانی به این کشور بیایند که با دین ضمیمت دارند. این هدف توده‌محور بوده و برای جلوگیری از کثرت یافتن جمعیتی مسلمانان است. **۴ جلب نخبگان ضد دین** سوئد به دلیل نیازهای فراوانش، به غیر از نیروی کار عادی نیازمند به کارگیری مهاجران در سطوح حساس است. کشوری مانند فرانسه به دلیل تعصب فرهنگی، مهاجران را به سطوح بالای سیاسی و امنیتی مانند سران کشور نمی‌رساند و کشوری مانند انگلیس نیز با وجود رضایت به قرارگیری مهاجر در سطح نخست‌وزیر، از حضور آنان در رده‌های بالای امنیتی جلوگیری می‌کند. سوئد اما به دلیل آنکه نیازهای سیاسی و امنیتی‌اش فراتر از جمعیتش است، ناگزیر به استفاده گسترده‌تر از مهاجران در رده‌های بالای سیاسی و امنیتی خود است. محیط اکثر اسلامی جذب مهاجران باعث خواهد شد سوئد با لاجبار از مسلمانان برای رده‌های بالای خود استفاده کند که این مساله به قدرت‌گیری اسلام در این کشور منجر می‌گردد. استکلم برای جلوگیری از این قدرت‌گیری، راه را در جذب نخبگان ضد دین دیده است. این افراد ضد دین خطر قدرت‌گیری اسلام را برای سوئد در پی نخواهند داشت.

باشند؛ از این رو براساس طراحی حکومت سوئد باید کسانی به این کشور بیایند که با دین ضمیمت دارند. این هدف توده‌محور بوده و برای جلوگیری از کثرت یافتن جمعیتی مسلمانان است. **۴ جلب نخبگان ضد دین** سوئد به دلیل نیازهای فراوانش، به غیر از نیروی کار عادی نیازمند به کارگیری مهاجران در سطوح حساس است. کشوری مانند فرانسه به دلیل تعصب فرهنگی، مهاجران را به سطوح بالای سیاسی و امنیتی مانند سران کشور نمی‌رساند و کشوری مانند انگلیس نیز با وجود رضایت به قرارگیری مهاجر در سطح نخست‌وزیر، از حضور آنان در رده‌های بالای امنیتی جلوگیری می‌کند. سوئد اما به دلیل آنکه نیازهای سیاسی و امنیتی‌اش فراتر از جمعیتش است، ناگزیر به استفاده گسترده‌تر از مهاجران در رده‌های بالای سیاسی و امنیتی خود است. محیط اکثر اسلامی جذب مهاجران باعث خواهد شد سوئد با لاجبار از مسلمانان برای رده‌های بالای خود استفاده کند که این مساله به قدرت‌گیری اسلام در این کشور منجر می‌گردد. استکلم برای جلوگیری از این قدرت‌گیری، راه را در جذب نخبگان ضد دین دیده است. این افراد ضد دین خطر قدرت‌گیری اسلام را برای سوئد در پی نخواهند داشت.

باشند؛ از این رو براساس طراحی حکومت سوئد باید کسانی به این کشور بیایند که با دین ضمیمت دارند. این هدف توده‌محور بوده و برای جلوگیری از کثرت یافتن جمعیتی مسلمانان است. **۴ جلب نخبگان ضد دین** سوئد به دلیل نیازهای فراوانش، به غیر از نیروی کار عادی نیازمند به کارگیری مهاجران در سطوح حساس است. کشوری مانند فرانسه به دلیل تعصب فرهنگی، مهاجران را به سطوح بالای سیاسی و امنیتی مانند سران کشور نمی‌رساند و کشوری مانند انگلیس نیز با وجود رضایت به قرارگیری مهاجر در سطح نخست‌وزیر، از حضور آنان در رده‌های بالای امنیتی جلوگیری می‌کند. سوئد اما به دلیل آنکه نیازهای سیاسی و امنیتی‌اش فراتر از جمعیتش است، ناگزیر به استفاده گسترده‌تر از مهاجران در رده‌های بالای سیاسی و امنیتی خود است. محیط اکثر اسلامی جذب مهاجران باعث خواهد شد سوئد با لاجبار از مسلمانان برای رده‌های بالای خود استفاده کند که این مساله به قدرت‌گیری اسلام در این کشور منجر می‌گردد. استکلم برای جلوگیری از این قدرت‌گیری، راه را در جذب نخبگان ضد دین دیده است. این افراد ضد دین خطر قدرت‌گیری اسلام را برای سوئد در پی نخواهند داشت.

باشند؛ از این رو براساس طراحی حکومت سوئد باید کسانی به این کشور بیایند که با دین ضمیمت دارند. این هدف توده‌محور بوده و برای جلوگیری از کثرت یافتن جمعیتی مسلمانان است. **۴ جلب نخبگان ضد دین** سوئد به دلیل نیازهای فراوانش، به غیر از نیروی کار عادی نیازمند به کارگیری مهاجران در سطوح حساس است. کشوری مانند فرانسه به دلیل تعصب فرهنگی، مهاجران را به سطوح بالای سیاسی و امنیتی مانند سران کشور نمی‌رساند و کشوری مانند انگلیس نیز با وجود رضایت به قرارگیری مهاجر در سطح نخست‌وزیر، از حضور آنان در رده‌های بالای امنیتی جلوگیری می‌کند. سوئد اما به دلیل آنکه نیازهای سیاسی و امنیتی‌اش فراتر از جمعیتش است، ناگزیر به استفاده گسترده‌تر از مهاجران در رده‌های بالای سیاسی و امنیتی خود است. محیط اکثر اسلامی جذب مهاجران باعث خواهد شد سوئد با لاجبار از مسلمانان برای رده‌های بالای خود استفاده کند که این مساله به قدرت‌گیری اسلام در این کشور منجر می‌گردد. استکلم برای جلوگیری از این قدرت‌گیری، راه را در جذب نخبگان ضد دین دیده است. این افراد ضد دین خطر قدرت‌گیری اسلام را برای سوئد در پی نخواهند داشت.

شناسایی بخش‌ها و افراد فعال در میان مسلمانان

یک محصول اقدام ضداسلامی سوئد، فعال شدن گروه‌ها و افراد شاخص مسلمان است. این فعال شدن به نهادهای سیاسی و امنیتی سوئد فرصت شناسایی و ارزیابی بهتر و دقیق‌تری را درخصوص این گروه‌ها و افراد قرار می‌دهد. از رهگذر چنین اقدامی سوئد به زعم خود میزان خطر ساز بودن این گروه‌ها و همچنین علقه ذاتی با اصلی آنان به اول مسلمان بودن یا اول سوئدی بودن است را درمی‌یابد. شناسایی نقاط قوت، میزان انگیزه و توان مهاجر مسلمان می‌تواند به تسهیل مهار آنان توسط دولت سوئد بینجامد.

تلاش برای ایجاد زمینه اتحاد ساز میان اروپا

کشورهای اروپایی اختلافات زیادی با یکدیگر دارند که برای کاستن از شدت آن تلاش می‌کنند زمینه‌های مشترکی برای همکاری با یکدیگر ایجاد کنند تا از غلظت این اختلافات کاسته شود. تمرکز کشورهای اروپایی بر پرونده هسته‌ای ایران و مواردی مانند اقدامات ضداسلامی، از این جمله‌اند. با اقدام ضداسلامی سوئد و با وجود واکنش در میان مسلمانان، کشورهای اروپایی دست به حمایت متعصبانه از سوئد زده و در قالب معرفی خود به‌عنوان جامعه آزاد، در پی همکاری و متحدتر نشان دادن خود هستند. این درحالی است که درخصوص روسیه، همکاری اروپا دستخوش دگرگونی‌هایی شده است. مقامات آمریکایی و انگلیسی به همراه برخی دیگر از کشورهای اروپایی به‌شدت نگران این اشتقاق بوده و بیشتر با کشورهای جناح شرقی اتحادیه اروپا که گرایش‌ها «ضد‌دیگران» بیشتری

سیاستمدار راستگرایی افراطی دانمارکی و رهبر حزب دنیس دانمارک که تابعیت سوئدی دارد، در سایه حمایت پلیس سوئد در مقابل سفارت ترکیه در استکلم پایتخت سوئد، کتاب مقدس و آسمانی مسلمانان را آتش زد و در پی آن اعلام کرد. واکنش‌ها به این اقدام هتاکانه در سوئد و کشورهای اسلامی باعث شد تا دادستان سوئد برای کاستن از خشم مسلمانان، در اردیبهشت ۱۴۰۲ حکم بازداشت «راسموس پالودان» را صادر کند. تکرار این اقدام هتاکانه در کمتر از چند ماه نشان می‌دهد سکوت و بی‌عملی در برابر آن، به تکرار این اتفاق منجر خواهد شد. بر همین اساس نیز مقابله با سوئد یک نیاز ضروری است که می‌تواند به صورت جمعی در قالب شورای همکاری کشورهای اسلامی، به صورت طبیعی توسط بلوکی از کشورهای اسلامی یا حتی به صورت تک کشوری علیه سوئد پیگیری شود. در ادامه به راهکارهای موجود برای اعمال فشار علیه سوئد در هر سه سطح بالا پرداخته شده است.

فشار اقتصادی

تحریم خرید کالا، تجهیزات، سرمایه‌گذاری، بورس تحصیلی سازمان‌ها و تسهیل اعزام دانشجویان به سوئد می‌تواند زنجیره‌ای از تحریم‌های اقتصادی را علیه سوئد تشکیل دهند. این مساله می‌تواند شامل ممنوعیت پرواز مستقیم و حتی عبور هواپیماهای متعلق به سوئد به حریم هوایی کشورهای مسلمان شود. با این وجود تحریم‌ها باید کمتر از توان کشورهای اسلامی و در سطح مشخصی اعمال شود. توقف گسترش تحریم‌ها می‌تواند تهدید تحریم‌های بیشتر را بر بالای سر اقتصاد سوئد ایجاد کرده و به ابزاری برای کنترل رفتار استکلم تبدیل شود.

فشار دیپلماتیک

ممنوعیت دیدار با مقامات سوئدی، فراخواندن سفرای سوئد به وزارت خارجه کشورها و فراخواندن سفرای اعزامی به مرکز برای مشورت می‌تواند سلسله اقدامات دیپلماتیک برای تحت فشار قرار دادن این کشور باشند.

تعلیق یا ایجاد محدودیت در همکاری قضایی

گفته می‌شود با وجود مخالفت دولت و پلیس سوئد، فرد خاطی با حکم دادگاه نهاد قضایی- اقدام به توهین علیه مقدسات کرده است. بر همین اساس ضمن متوجه شدن زبان‌ها به کل سوئد، به‌طور خاص نهاد قضایی این کشور باید تحت فشار قرار گیرد. تهدید مقامات قضایی تسهیل کننده اقدام علیه اسلام به مواردی مانند بستن حساب‌های اقتصادی در کشورهای اسلامی، ممنوعیت سفر آنها به کشورهای اسلامی، تهدید سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی این افراد از طریق فشار به شرکت‌هایی که آنان سهامدارش هستند و همچنین اعلام جرم که مستوجب تعقیب آنان است، می‌تواند مانع از تکرار چنین اتفاقاتی شود. برگشتن وضعیت به عقب که به معنای برداشته شدن تهدید علیه مقامات قضایی سوئد است می‌تواند به استرداد مجرم مشروط شود.

تهدیدکنندگاری از سوئد

افزایش سطح هشدار درخصوص سوئد می‌تواند این کشور را به دایره مناسبات امنیتی تعدادی از کشورهای اسلامی وارد کند. وارد شدن سوئد به دایره تهدید می‌تواند تبعاتی شامل افزایش برد موشک‌ها، بازرسی از کشتی‌ها و هواپیماها از مبدا و به مقصد سوئد و همچنین کاهش روابط سیاسی را در پی داشته باشد.

فشار ملی

انگیزش تراشی و ایجاد محدودیت در برابر سفر شهروندان سوئدی به کشورهای اسلامی می‌تواند با ایجاد فهم عمومی در این کشور نسبت به مخاطرات اقدام علیه اسلام، فشاری اجتماعی به نهاد‌های عالی سوئد وارد سازد.

ورود به سیاست داخلی سوئد

کشورهای مسلمان می‌توانند با حمایت از احزاب مخالف فشار بر مسلمانان، دست به حمایت‌های ممکن و غیرمستقیم از مخالفان دولت سوئد بزنند تا استکلم دیگر اجازه تکرار این اتفاق را ندهد.

تهدید سوئد به ورود امنیتی به مسائل این کشور

سوئد با فراهم آوردن شرایط برای توهین به اسلام می‌تواند خود را در معرض تهدید ورود‌های امنیتی به مسائل داخلی‌اش قرار دهد. مجازات فرد خاطی به شکل امنیتی تنها یکی از اشکال ورود امنیتی به مسائل داخلی سوئد است که می‌تواند پرستیژ سیاسی استکلم و تسلط امنیتی‌اش را به چالش بکشد.

تشدید حمایت‌ها از مسلمانان در سوئد

پرداخت کمک‌هزینه تحصیلی به مسلمان، حمایت از فعالیت‌های فرهنگی و تشکل‌های اسلامی می‌تواند پادزهر طراحی‌های ضداسلامی دولت سوئد و متحدانش باشد.

سوئد: سوزاندن قرآن کریم، دشمنی با اسلام است

دولت سوئد پس از موج گسترده‌ای از محکومیت‌های بین‌المللی، سوزاندن قرآن کریم در استکلم را محکوم کرد و آن را «اقدامی ضداسلامی» توصیف کرد. به گزارش تسنیم به نقل از خبرگزاری فرانسه، دولت سوئد ضمن محکومیت هتک حرمت قرآن، این اقدام را اسلام‌هراسی خواند. وزارت خارجه سوئد در بیانیه‌ای اعلام کرد: «دولت سوئد به‌طور کامل درک می‌کند که اقدام‌های اسلام‌هراسانه توسط اشخاص در این کشور می‌تواند توهین به مسلمانان باشد. ما به‌شدت این اقدام‌ها را که به‌هیچ‌وجه انعکاس‌دهنده دیدگاه‌های دولت سوئد نیست محکوم می‌کنیم.»

راهکارهای مقابله با سوئد

این نخستین باری نیست که سوئد دست به اقدامات اینچنینی می‌زند. در بهمن ۱۴۰۱ «راسموس پالودان»